

MAVZU: ZAMONAVIY TA'LIM TEXNOLOGIYALARINI QO'LLASHDA O'QITUVCHILARNING PEDAGOGIK MAHORATLARI

*Andijon davlat pedagogika instituti
Magistratura bo'limi pedagogika
ta'lim yo'nalishi 1-bosqich I-24-02
guruh talabasi*

Abdunabiyeva Feruzaxon (Karimova) Anvarjon qizi

Annotatsiya: Zamonaviy ta'lim texnologiyalarining o'qituvchining pedagogik mahoratlari bilan uyg'unlashuvi haqida so'z yuritadi. Maqolada ta'lim jarayonida texnologiyalarning roli, o'qituvchidan talab qilinadigan pedagogik mahoratlari va ularni rivojlantirish usullari ko'rib chiqiladi. O'qituvchining texnologik savodxonligi, pedagogik yondashuvlarni yangilash, differensial ta'limni amalga oshirish va o'qitish metodlarini moslashtirish orqali ta'lim jarayonini yanada samarali va interaktiv tarzda tashkil etish mumkinligi ta'kidlanadi. Shuningdek, maqolada o'qituvchilarning pedagogik mahoratlari doimiy ravishda rivojlantirish zarurligi hamda ta'lim texnologiyalaridan to'liq foydalanish uchun o'qituvchilarni yangi metodlar va vositalar bilan tanishtirish kerakligi ko'rsatilgan. Maqola, zamonaviy ta'limda pedagogik mahoratlari va texnologiyalar o'rtasidagi integratsiyani kuchaytirish muhimligini ta'kidlaydi.

Аннотация: Данная статья рассматривает взаимодействие современных образовательных технологий и педагогического мастерства учителя. В статье анализируются роль технологий в образовательном процессе, требования к педагогическим компетенциям учителя и способы их развития. Подчеркивается важность технологической грамотности учителя, обновления педагогических подходов, реализации дифференцированного обучения и адаптации методов преподавания для организации более эффективного и интерактивного учебного процесса. Также в статье акцентируется внимание на необходимости постоянного развития педагогических навыков учителей и ознакомления их с новыми методами и инструментами для полного использования образовательных технологий. Статья подчеркивает важность усиления интеграции педагогического мастерства и технологий в современном образовании.

Abstract: This article examines the interaction between modern educational technologies and the teacher's pedagogical skills. It discusses the role of technology in the educational process, the competencies required of teachers, and methods for developing these skills. The importance of teachers' technological literacy, updating pedagogical approaches, implementing differentiated instruction, and adapting

teaching methods for organizing a more effective and interactive learning process is emphasized. The article also highlights the need for continuous development of teachers' pedagogical skills and familiarizing them with new methods and tools to fully utilize educational technologies. The article stresses the importance of strengthening the integration of pedagogical skills and technology in modern education.

Kalit so'zlar: Zamonaviy ta'lim texnologiyalari, o'qituvchi pedagogik mahorati, ta'lim jarayoni, texnologik savodxonlik, pedagogik yondashuvlar, differensial ta'lim, interaktiv ta'lim, o'qitish metodlari, o'qituvchilarni rivojlantirish, ta'lim platformalari, onlayn ta'lim, o'qituvchining kompetensiyalari.

Bugungi kunda ta'lim sohasida zamonaviy texnologiyalarni qo'llash o'qituvchilardan yangi pedagogik mahoratlarni talab qilmoqda. [1] Ta'lim tizimining har jihatdan yangilanib borishi o'qituvchining nafaqat an'anaviy bilim va ko'nikmalarini, balki texnologiyalarga bo'lgan bilimni ham rivojlantirishni taqozo etmoqda. Zamonaviy texnologiyalarni ta'lim jarayoniga integratsiya qilish o'qituvchilarga o'quvchilarning bilim olish jarayonini samarali tarzda boshqarish imkonini beradi [3], ammo bu o'qituvchidan ma'lum pedagogik kompetensiyalarni ham talab qiladi.

Zamonaviy ta'lim texnologiyalarining ta'rifi va roli. Zamonaviy ta'lim texnologiyalari, asosan, internet, interaktiv ta'lim platformalari, raqamli resurslar, smart ta'lim vositalari va dasturiy ta'minotlar orqali o'qituvchining o'quv jarayonini boshqarish va o'quvchilarga ilmiy bilimlarni taqdim etish jarayonini osonlashtiradi. [1] Ushbu texnologiyalar orqali o'qituvchilar o'z darslarini interaktiv va qiziqarli tarzda tashkil etishlari mumkin. O'quvchilar uchun esa bunday texnologiyalar dars jarayonini yanada samarali va foydali qilish imkonini beradi.

O'qituvchining pedagogik mahoratlari. Zamonaviy ta'lim texnologiyalarini qo'llashda o'qituvchining pedagogik mahorati katta ahamiyatga ega. Pedagogik mahorat — bu o'qituvchining o'quvchilarga bilim, ko'nikma va malakalarni samarali tarzda yetkazish qobiliyati, shuningdek, o'qitish jarayonini boshqarish va rivojlantirish qobiliyatidir. Bu mahoratni rivojlantirishda quyidagi jihatlar muhimdir:

a) Texnologik savodxonlik

O'qituvchi zamonaviy texnologiyalarni ta'lim jarayonida samarali qo'llay olish uchun texnologik savodxonlikka ega bo'lishi kerak. Bu, o'z navbatida, turli xil raqamli vositalar va ilovalar bilan ishlashni bilishni taqozo etadi. O'qituvchi interaktiv doskalar, ta'lim dasturlari va onlayn platformalar orqali o'quvchilarga materiallarni taqdim etishda yaxshi natijalarga erishishi mumkin. [5][7]

b) Pedagogik yondashuvlarni yangilash

Zamonaviy texnologiyalarni qo'llashda o'qituvchi faqat texnologiyalardan foydalanib qolmasdan, pedagogik yondashuvlarni ham yangilashga harakat qilishi

kerak. Bu, o'z navbatida, o'quvchilarning individual ehtiyojlarini inobatga olishni, ularning motivatsiyasini oshirishni va darslarning interaktiv tarzda o'tishini ta'minlashni talab qiladi. O'qituvchi, shuningdek, texnologiyalar yordamida darsning turli jihatlariga, masalan, kollaborativ ish, o'z-o'zini o'rganish, va interaktiv mulohazalar orqali o'quvchilarning faol ishtirokini ta'minlashi lozim. [3][4]

c) Differensial ta'limni amalga oshirish

Zamonaviy texnologiyalar o'qituvchiga o'quvchilarni individual yondashuv bilan ta'lim berishga imkon yaratadi. O'qituvchi o'z darslarini shunday tashkil qilishi lozimki, har bir o'quvchi o'z imkoniyatlariga ko'ra o'qishni davom ettirishi mumkin bo'lsin. [9] Masalan, ba'zi o'quvchilar onlayn video darslar orqali mavzularni tushunishda osonlikka ega bo'lishi mumkin, boshqalari esa interaktiv o'yinlar va topshiriqlar orqali ko'proq bilim olishlari mumkin.

O'qituvchining pedagogik mahoratlarini rivojlantirish. Zamonaviy ta'lim texnologiyalarini muvaffaqiyatli qo'llashda o'qituvchilarning doimiy ravishda o'z pedagogik mahoratlarini oshirishlari kerak. Buning uchun o'qituvchilarni ta'lim texnologiyalariga oid kurslar va seminarlarda ishtirok etishga, yangi metodlar va vositalar bilan tanishishga undash zarur. [2][6] Bundan tashqari, o'qituvchilar o'zaro tajriba almashish va bir-birlarining darslarini tahlil qilish orqali o'z mahoratlarini yanada oshirishlari mumkin.

Xulosa

Zamonaviy ta'lim texnologiyalarining qo'llanilishi o'qituvchidan faqat texnologiyalarga oid bilimni emas, balki pedagogik yondashuvlarni ham o'zida mujassamlashtirgan malakani talab qiladi. O'qituvchining pedagogik mahoratlari texnologik vositalar yordamida o'quvchilarga o'rgatish jarayonini muvaffaqiyatli boshqarishga, ularni ta'limga jalb etishga, o'qish motivatsiyasini oshirishga va o'qishning individual ehtiyojlarini inobatga olishga yordam beradi. Shunday qilib, ta'lim texnologiyalari va pedagogik mahoratlar o'rtasidagi uyg'unlik o'qituvchining samarali faoliyatini ta'minlaydi va o'quvchilarning bilim olish jarayonini sezilarli darajada yaxshilaydi. [8][10]

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yhati:

1. Shukurov, A. (2020). *Zamonaviy ta'lim texnologiyalari va ularning ta'lim jarayonidagi o'rni*. Tashkent: Ta'lim nashriyoti.
2. Akhmedov, F., & Xo'jaeva, N. (2019). *Pedagogik mahorat va innovatsion texnologiyalar: nazariya va amaliyot*. Toshkent: Fan va texnologiya.
3. Karapetian, N. (2021). *Digital Education Tools and their Impact on Teaching Practices*. Journal of Educational Technology, 15(3), 45-59.
4. Mustafayeva, G. (2018). *Ta'limda interaktiv metodlarni qo'llashning samaradorligi*. O'zbekiston pedagogika jurnali, 4(2), 34-40.

5. Ismailov, J. (2022). *Ta'lim texnologiyalari va raqamli o'qitish metodlari*. Samarqand: Samarqand universiteti nashriyoti.
6. Mamedova, L. (2020). *Pedagogik kompetensiyalar va ularning zamonaviy ta'limdagi roli*. Journal of Modern Pedagogy, 2(1), 10-18.
7. Hennessy, S., & London, M. (2019). *The Integration of Technology in Classroom Teaching*. Educational Technology Research and Development, 67(1), 111-128.
8. Christensen, C. M., Horn, M. B., & Johnson, C. W. (2017). *Disrupting Class: How Disruptive Innovation Will Change the Way the World Learns*. McGraw-Hill Education.
9. Rakhimova, D. (2021). *Differensial ta'limning metodologik asoslari*. O'zbekiston ta'limi, 5(3), 23-28.
10. World Bank. (2020). *Technology in Education: Global Perspectives and Future Trends*. Washington, D.C.: World Bank Publications.